

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ

Кафедра журналістики та філології

Смартфонна журналістика: добірка відеосюжетів
Smartphone Journalism: Selection of Videos

Кваліфікаційна робота
освітнього ступеня «бакалавр»
студентки спеціальності «Журналістика»
освітньої програми «Журналістика»
групи ЖТ-61
Грищенко Вікторії Володимирівни

Науковий керівник –
Козир Юлія Анатоліївна,
старший викладач кафедри
журналістики та філології,
к. н. із соц. ком.

Суми 2020

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ ОПИС, АНОТАЦІЯ, КЛЮЧОВІ СЛОВА

Грищенко, В. В. Смартфонна журналістика: добірка відеосюжетів: робота на здобуття кваліфікаційного ступеня «бакалавр» ; спец. 061 – журналістика / В. В. Грищенко; наук. керівник Ю. А. Козир. – Суми : СумДУ, 2020. – 34 с.

У роботі проведено моніторинг журналістських матеріалів, створених із використанням смартфона, проаналізовано характерні засоби й методи роботи журналіста, який використовує смартфон для професійної діяльності. Запропоновано добірку журналістських відеосюжетів, створених за допомогою смартфона.

Ключові слова: смартфонна журналістика, відеосюжет, інтерв'ю.

ЗМІСТ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА.....	4
Вступ.....	4
1. Обґрунтування актуальності матеріалів: особливості смартфонної журналістики	6
2. Специфікація.....	10
2.1 Структура	10
2.2 Технічні характеристики	11
2.3 Авторська ідея	11
Список використаних джерел	13
ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПРОДУКТ.....	15
ВИСНОВКИ.....	33

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Вступ

Актуальність. З кожним роком все більше користувачів надають перевагу інтернет-медіа, у той час як традиційні втрачають популярність. Для багатьох користувачів мас-медіа оперативність і зміст журналістських матеріалів стає важливішою за якість зображення й монтажу. У зв'язку з цим змінилися й вимоги до журналістики, а також її технічні опції. Важливим інструментом збирання інформації, її обробки й публікування став смартфон.

Мета нашої роботи – продемонструвати можливості використання смартфона під час журналістської професійної діяльності, створивши добірку журналістських відеосюжетів із використанням смартфона замість професійної техніки.

Для досягнення мети ми виконали такі **завдання**:

- проаналізували низку журналістських матеріалів, створених за допомогою смартфонів, а також практичні прийоми, які використовувалися при цьому;
- описали специфікацію інформаційного продукту, який ми запланували розробити;
- створили добірку журналістських відеосюжетів із використанням смартфона при зйомці.

Практичне значення. Відеосюжети були розроблені для Youtube-каналу «ЧаСум», що спеціалізується на соціальній тематиці і висвітлює новини міста та області.

Структура роботи. Кваліфікаційна робота складається з пояснювальної записки (вступ, два підрозділи, список використаних джерел), інформаційного

продукту та висновків. Загальний обсяг роботи 34 сторінки. Обсяг основної частини 32 сторінки.

1. Обґрунтування актуальності матеріалів: особливості смартфонної журналістики

Смартфонна журналістика (також використовується термін «мобільна журналістика», скорочено «тоґо») – це використання функціоналу смартфона для фото- і відеозйомки, запису звуку, редагування та публікації журналістських матеріалів. Смартфонну журналістику називають також формою цифрового сторітелінгу [12].

Ще в 2009 році у книзі С. Квіна «Конвергентна журналістика. Основи мультимедійного репортажу» стверджувалося, що смартфонна журналістика – це нововведення для ЗМІ. Адже погляди аудиторії змінюються, через це медійні організації також мають переформатуватися [8, 34].

Як зазначає М. Батт, смартфон змінив тренд у журналістиці по всьому світу. Він вважає, що саме журналістика отримала найбільшу користь від цієї технології: «Репортер має можливість швидко та ефективно робити записи, клацати фото, записувати відео і завантажувати матеріали на різні платформи» [6, 149-150].

Смартфонну журналістику іноді прирівнюють до мобілографії. Однак це не коректне уявлення. Мобілографія вважається різновидом фотографічного мистецтва, яке створюється з використанням електронних приладів, таких як кишенькові портативні комп'ютери, біноклі, компаси та мобільні телефони.

Загалом існує велика кількість мобільних додатків для редагування фото й відео. Програми можна поділити за типом медіа: для аудіо, відео, фото, документів і текстів.

Наприклад, О. Халмурадова пропонує добірку з 20 позицій [3].

Додатки для аудіо:

- «AudioNote» функціонує не лише на мобільному пристрої, а також і на портативному комп'ютері. Програма не лише якісно записує звук, а ще й надає можливість нотувати під час запису;

- «Ferrite» створена з цією ж метою – професійний запис голосу;

- «Tapeacall Pro» для iOS або ж «Call Recorder» для Android. Ці програми надають можливість записувати телефонну розмову в реальному часі;

- «Dragon Dictation» орієнтується в розпізнаванні надиктованого тексту сорока мовами.

Для відео та фото також використовують низку додатків. Серед них:

- «Ustream» за допомогою якого можливо створювати онлайн трансляції;

- «Lightroom» відповідає за редагування світлин: корекція, стиль, світло;

- «Imovie» для айфону та «VivaVideo Pro Video Editor» для андроїду створені задля поєднування відеофайлів, звукових ефектів та титрів в одне ціле;

- «Open Camera» безкоштовний і надає можливості управлінням зйомки, вибору форматів, кольорів;

- «Cinema 4K» дозволяє створити продукт з великим діапазоном кольорів;

- «Snapseed» допомагає відредагувати похибки після зйомки відео та відкорегувати фон.

Для якісного журналістського матеріалу замало одного відео з накладеним аудіо. Необхідно також записувати нові ідеї, план роботи, ділитися ними з колегами і керівництвом. Тож для цього варто завантажити на власний телефон такі програми:

- «Evernote» сканує будь-який текст та за допомогою додаткової функції зберігає всі документи на вашому телефоні;

- «Dropbox» призначений для розповсюдження файлів будь-якого формату: pdf, презентації тощо;

- «LetterSpace» звичайний нотатник для ведення записів. Знадобиться, коли немає під рукою кулькової ручки та зошита.

Наразі смартфонна журналістика набирає популярності в багатьох засобах масової комунікації. Наприклад, журналісти BBC практикують зйомки на телефон, деколи навіть без використання петличок. Це зумовлено тим, що під час пошуку оперативної інформації, не завжди з собою є професійна техніка. Та вищенаведенні чинники зовсім не заважають, адже головне – контент, оперативність та інформативність. На підтвердження того, що професійна техніка не посідає перше місце у створенні новини, наводимо приклад британського журналіста.

Відеожурналіст Д. Шоу останні 20 місяців знімав власні сюжети й короткометражні фільми за допомогою смартфона. Його роботи можна переглянути в рубриці «World Backs» BBC, яка користується попитом серед загалу. Він почав експериментувати зі зйомкою ще в 2016 році.

У своєму блозі журналіст дав покрокову інструкцію з власними прикладами, як за допомогою смартфона зробити якісний матеріал [11]. Як вважає Д. Шоу, існує сім основних кроків. До них входять віньетки та корегувальні шари, атмосферні кадри, чарівна паличка, «Final Cut X» – ефект Кена Бернса, голос за кадром, мультикамера. Всі вищенаведенні чинники впливають на якість відео та його остаточний вигляд.

Чоловік витратив місяць на пристосування до нової техніки зйомки і у вигляді щоденника занотовував лайфхаки для таких самих медійників, як він сам. Згодом Д. Шоу навіть зізнався, що його найкращі репортажі були зняті на телефон iPhone 6SPlus за допомогою додатку «Filmic Pro». Таку техніку він назвав «дієтою моджо», що уособлює відмову від професійної техніки і позиціонує лише використання телефону. Роботи журналіста можна переглянути

на офіційній сторінці видання BBC на Youtube [5]. На відео чітко видно картинку, є звук, правильно побудована композиція.

Таким чином, Д. Шоу розвіяв міфи, що знімати телефоном простіше, ніж професійною камерою. Необхідно вміти не просто знімати, а й професійно монтувати.

Справді, деякі медійники вважають, що професійна техніка не завжди визначає якість матеріалу. До прикладу, американський Центр журналістики проводив курс просвіти щодо мобільних засобів масової інформації. На офіційному сайті досі є оголошення з приводу інших курсів для осіб, які хочуть розвиватися в цій сфері [7]. А керівництво чикагської газети «Chicago Tribune» ще в 2013 році звільнило фотографів і наголосило, що кожен медійник має знімати світлини на телефони. Тепер журналісти послуговуються власними смартфонами і роблять світлини на телефон. До прикладу, візьмімо матеріал про коронавірус де використані світлини героїв, що були зроблені за допомогою телефону [10].

Коли вивчати питання українського масштабу, то в наших медіа смартфонна журналістика почала набувати популярності приблизно в 2013 році. Сьогодні можна знайти багато публікацій, у яких використані фото й відео, зроблені журналістами на місці без спеціальної техніки для зйомки. Наприклад, на сайті «Радіо Свобода» у матеріалі «Через негоду в Одесі загинула людина – фоторепортаж» використані світлини не надто високої якості [4]. Можна помітити, що вони не корегувалися, а були зроблені на оперативність. В Інстаграмі цього видання можна знайти історію американської лікарки про її роботу під час пандемії коронавірусу [2]. Відео було зняте самою героїнею на її смартфон, а журналісти переклали її слова в титрах. Це один із вдалих прикладів смартфонної журналістики, адже медійники робили акцент на інформативність.

Також ми проаналізували київське видання «The Village» на стосунок до смартфонної журналістики. Справді, видання такого формату використовує якісні, професійні світлини. Та у зв'язку з карантинном не всі охоче комунікують з іншими людьми. Тоді на допомогу приходять конвергентність і власні смартфони. У матеріалі «Невже на карантині може подобатися? Так, ось ці люди» використані світлини героїв, зроблені ними ж на смартфони [1]. Також видання має акаунт в інстаграмі, де можна знайти світлини, що виконані за допомогою телефону [9].

Отже, смартфонна журналістика набирає оберти як в українських, так і в зарубіжних ЗМІ. Проаналізувавши роботи журналістів, ми дійшли висновку, що смартфонною журналістикою послуговуються вже багато років. Для сучасного медійника за наявності телефону не складає проблеми створити якісний матеріал, який побачить аудиторія. Адже головне – контекст і сенс повідомлення, а чітко побудований кадр і яскравість світла посідають друге місце.

2. Специфікація

2.1. Структура

Щоб продемонструвати конкуренті можливості смартфонної журналістики, а також роботу деяких інструментів, ми створили три відеосюжети, об'єднавши їх у цикл «Нашо?».

- «Нашо? Життя у Німеччині»;
- «Нашо? Суми очима інших»;
- «Нашо? Життя у Канаді».

Відеосюжети мають спільну структуру (адже створені як цикл) і висвітлюють соціальні проблеми.

Наприклад, у відеосюжеті «Нашо? Життя у Німеччині» ми запросили трьох дівчат, які працювали за кордоном. Кожна з них розповіла про тонкощі роботи, аспекти життя в Німеччині та враження від цієї країни. А відеосюжет «Нашо? Суми очима інших» знайомив глядача з двома людьми, які народилися не в Сумах, та вже кілька років живуть тут. Молодь розповідала про враження від міста і те, за що вони його полюбили. Останній доробок перегукується з першим. У відеосюжеті «Нашо? Життя у Канаді» сумчанка розповіла про переїзд до Торонто і відмінності життя в Україні й Канаді.

2.2. Технічні характеристики

Всі три матеріали мають відеоформат .avi, тривалість:

- «Нашо? Життя у Німеччині» – 8 хв 3 с;
- «Нашо? Суми очима інших» – 7 хв 6 с;
- «Нашо? Життя у Канаді» – 19 хв 22 с.

Таким чином, загальний хронометраж відео – 34 хв 31 с.

2.3. Авторська ідея

Авторська ідея полягала у тому, щоб висвітлити теми, які будуть цікаві молоді. Адже у відео «Нашо? Життя у Німеччині» студент, котрий прагне працювати саме у цій країні, може дізнатися нюанси, переваги та недоліки роботи.

Сюжет «Нашо? Суми очима інших» має на меті показати сумчанам, як сприймають їхнє рідне місто, ті хто приїжджають сюди жити й навчатися. Більшість людей, в тому числі і сумчан, думають стереотипами про рідне місто. Тому з'явилася ідея створити відео з тими, хто справді цінує Суми. Герої сюжету Тетяна і Дмитро розповіли про враження від міста і те, чому воно їм до вподоби.

Ідея сюжету «Нашо? Життя у Канаді» полягала в тому, щоб сумчанка Софія розповіла про справжнє життя у Торонто і розвіяла певні міфи з приводу високих доходів та ідеального життя за кордоном. Також у відео дівчина порівнювала український та канадський менталітет.

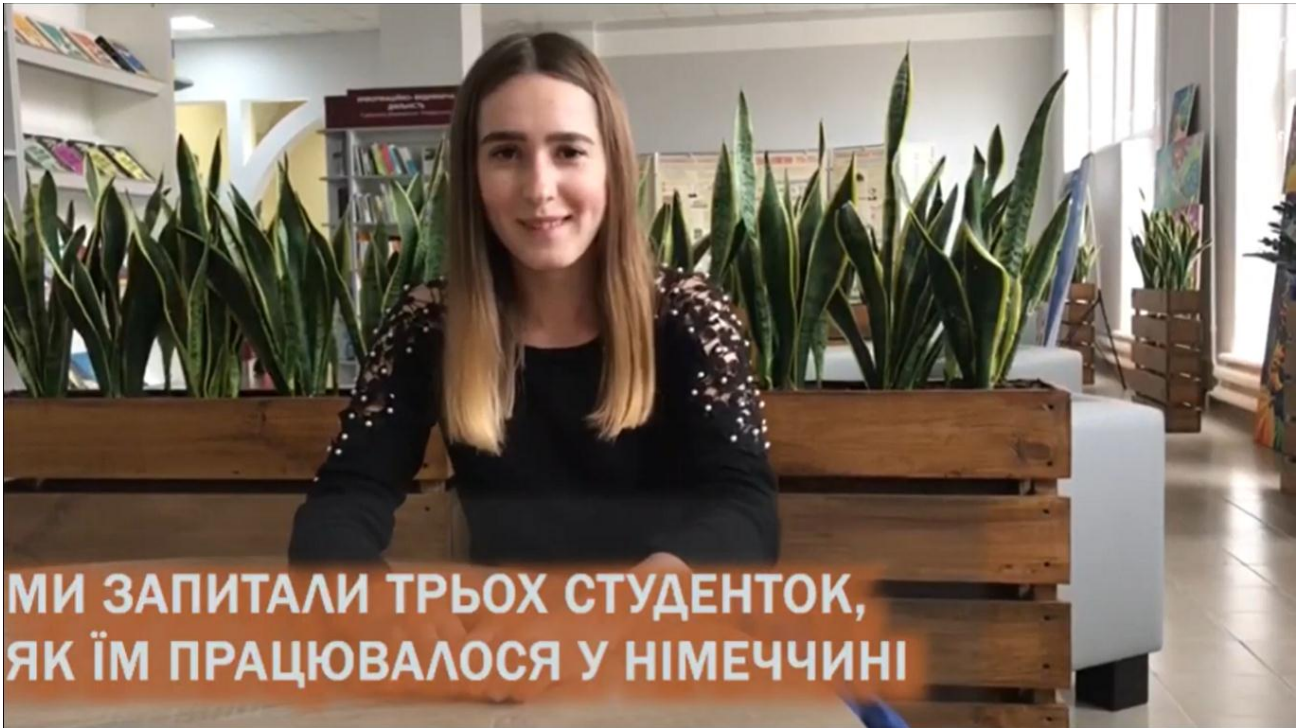
Список використаних джерел

1. Беба Ю. Невже на карантині може подобатися? Так, ось ці люди [Електронний ресурс] / Юлія Беба. – Режим доступу:
<https://www.the-village.com.ua/village/city/people/296217-ya-na-karantini-y-meni-tse-podobaetsya>
2. Радіо Свобода. Інстаграм-акаунт [Електронний ресурс]. – Режим доступу
<https://www.instagram.com/radio.svoboda/?hl=uk>
3. Халмурадова О. 21 додаток для смартфонної журналістики [Електронний ресурс] / Ольга Халмурадова. – Режим доступу:
<https://imi.org.ua/advice/21-dodatok-dlia-mobil-noi-zhurnalistyky-i2393>
4. Штекель М. Через негоду в Одесі загинула людина – фоторепортаж / [Електронний ресурс] Михайло Штекель. – Режим доступу:
<https://www.radiosvoboda.org/a/photo-odesa/30451853.html>
5. BBC [Електронний ресурс] / BBC News – Режим доступу:
<https://www.youtube.com/user/BBC?hl=ru>
6. Butt, M.D. Significant aspects of journalism [Електронний ресурс] / Muhammad Daheem Butt. – England: ShieldCrest Publishing. – 169 p. – Режим доступу:
<https://books.google.com.ua/books?id=aZQnDwAAQBAJ&printsec=frontcover&hl=uk#v=onepage&q&f=false>
7. JournalismCourses.org [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<https://journalismcourses.org/>
8. Quinn, S. Convergent journalism. The fundamentals of multimedia reporting / Stephen Guinnзаг. – NY: Peter Lang, 2009 – 256 p.
9. The Village Україна [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<https://www.instagram.com/thevillageua/?hl=ru>

10. Sobol, R. Chicago nurse told friend she was ‘scared to death.’ Within weeks, she and her son were dead from COVID-19, and her husband barely survived [Электронный ресурс] / Rosemary Sobol– Режим доступа: <http://my.chicagotribune.com/#section/-1/article/p2p-76108005/>
11. Show D. Diary of a ‘mojo diet’: My unplanned month of mobile-only filming / Dougal Show [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://www.bbc.co.uk/blogs/academy/entries/edb5f4ed-19fb-46aa-b23c-9f8289fa1a0d>
12. Understanding Mobile Journalism. Mobile Journalism Manual: The Guide for Reporters and Newsrooms [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.mojo-manual.org/understanding-mobile-journalism/>

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПРОДУКТ

Відеосюжет №1: «Нашо? Життя в Німеччині»

Постійне посилання: <https://www.youtube.com/watch?v=n5juzS26S1Q&t=47s>

БЗ: Ми запитали трьох студенток, як їм працювалося в Німеччині. Для того, щоб показати інший бік медалі. Чому Німеччина?

00:16 – В університеті я почала вивчати німецьку мову, і мені так захотілося поїхати в цю країну! Випала така нагода поїхати на роботу, тому я згуртувала своїх подругок, і ось так... – 00:27

00:28 – Я не могу точно прям ответить на этот вопрос, но я в прошлом году ездила работать в Германию, и мне понравилось. Поэтому в этом году решила поехать. Просто понравились города, в которых я была, хотелось еще раз увидеть – 00:40

00:41 – Подруга запропонувала мені поїхати, тому ми, не довго думаючи, всією компанією вирішили та поїхали – 00:46

БЗ: Вакансія.

00:47 – Взагалі спочатку я думала, що я буду працювати на вакансії хаускіпінг.

Тобто прибирати в готелях, але так вийшло, що я працювала в пральні – 00:56

00:57 – Я вообще, когда ехала, то я думала, что я буду работать хаускипинг, ну то есть убирать номера. При этом, когда я приехала, меня поставили на кухню. Я думала, буду работать помощником повара, мыть посуду. А в итоге я работала официанткой – 01:11

01:12 – Я повинна бути помічником офіціанта, але я була і на хаускіпінгу, і помічником офіціанта, і взагалі на кухні, і помічником шефа. Я робила всю роботу – 01:24

БЗ: Найважче в роботі.

01:25 – В роботі найважчим виявилось провести на роботі цілий день. Сама робота була не складна, але те що от з семи ранку... І, до речі, був ненормований робочий графік, тому я навіть не знала, коли я піду додому. Найважче було, все ж таки, залишатися саме на роботі, а в тому місці – 01:44

01:45 – Самое тяжелое было как раз вот это вот незнание. Потому что ты едешь и рассчитываешь на одно. Хотя бы потому, что по знанию языка ты рассчитывал, что будешь убирать номера и меньше контактировать в таком случае с людьми. И не будешь позориться со своим языком. А приходишь, и тебе говорят: «Нет, вот иди сначала на кухню». И ты сначала работаешь на кухне, но все равно, расслабился чуть-чуть, потому что более-менее понимаешь, что там происходит. А потом говорят: «Будешь работать официанткой». И ты думаешь, блин, я не знаю языка. Вот как раз вот это была сложность: язык и то, что много работы. Получается, ты и там, и там, и там – везде работаешь – 02:25

02:27 – Саме найважчим було – це спілкування саме з людьми на кухні. А сама робота – ні. Труднощі були в тому, що він нам нічого не дозволяв. Ну, тобто ми

повинні тільки сидіти вдома. Ну просто, просто він до нас так відносився, як до тварин. І все – 02:43

БЗ: Найлегше в роботі.

02:44 – Що було найлегше, не можу виділити, але насправді робота фізично не тяжка – 02:49

02:51 – Я думаю, что самым легким оказалось знакомиться с новыми людьми. Просто, как по мне, этим и отличается немножечко Украина. Здесь тяжело так познакомиться с кем-то. Ну, я имею ввиду, как раз таки не интернет и соцсети, а именно вживую – на улицах. Там это оказалось намного проще. То есть здесь какие-то рамки, барьеры такие стоят. Типа ты подойдешь к кому-то и на тебя косо посмотрят. А там это нормально, на улице познакомиться. Подойти спросить дорогу, и в принципе тебе всегда помогут, подскажут и еще и познакомятся и еще и проведут и покажут все. Это оказалось самым легким – 03:29

03:30 – Найлегшим це виявилось, коли я працювала офіціантом. Там дуже були класні люди і ось таке спілкування, дуже було просто. Тому це було самим найлегшим, саме спілкуватися – 03:39

БЗ: Адаптація.

03:39 – Дуже допомагали мої друзі. І з тими людьми, з якими я познайомилась саме там. Якби я поїхала сама, без своїх подруг, я думаю що адаптація набагато більше зайняла б часу – 03:51

03:52 – Если брать во внимание, что в прошлом году ездила, в том году все лето занимала адаптация. А в этом году, буквально за неделю ты уже привыкаешь и нормально становишься. Да, есть свои недостатки, но это больше именно в плане работы. В плане того, что ты не привык так много работать. А типа в плане общения, в плане языка, то недели хватило – 04:16

04:17 – Адаптація зайняла недовго, так як я ми там одразу ж познайомилися з друзями. Адаптація, ну десь тиждень і все – 04:28

БЗ: Рівень життя.

04:24 – Насамперед хочу сказати, дороги – дороги реально класні. Щодо, наприклад, цін на продукти, то з їхніми зарплатами для них, я думаю це нормальні ціни. Наприклад, як у нас. Тобто, наші зарплати і потім ти заходиш у магазин і думаєш: «Чого все так дорого?» - 04:39

04:40 – Я иногда, когда приезжаю в общежитие, ну, в Сумы, то получается мне дают какие-то карманные деньги. Я купила хлеб, купила яйца, купила, ну, банальные продукты, для того, чтобы покушать. И для меня существенно потратить 100-150 грн, и у тебя остается 300. А тебе жить еще здесь длительное время самостоятельно. А там, когда ты пошел купил продукты питания, у тебя еще осталось на то, чтобы поехать куда-то погулять, что-то посмотреть и еще и отложить, чтобы что-то привезти домой. То есть, цены одинаковые. Просто именно, ну, как зарплати разные. А уровень жизни, ну, щоб вы понимали, мои знакомые, которые там работали, им по 53 года, людям. А выглядят они на 30! И как бы, видно, что их работа просто не так убивает как, допустим, у нас. Она не такая кажется тяжелая, может быть. Или они просто умеют расслабляться и отдыхать. То, чего не умеем мы – 05:38

05:39 – Але, все ж таки, що мені дуже там подобалось, що люди у 80 років, вони ще там катаються на велосипедах. Ось це класно, що у нас такого в Україні, наприклад, немає – 05:49

БЗ: Німці, які вони?

05:50 – Можу сказати, що на моєму шляху попадались різні люди. Тобто, наприклад, на роботі шеф, у нас він дуже класно до нас ставився. Але люди, з якими ми працювали... Там були такі дві... жінки, які от вони взагалі не знаю, чому нас не полюбили, от з самого початку. Хоча ми нічого наче їм не зробили – 06:09

06:10 – Ну, я бы описала , что они очень открыты и очень дружелюбные. Это как два слова, но а третье я бы все равно сказала что они немножечко лицемеры все. Ну, то есть, как бы не хочется прям обобщать, но да. Были случаи когда люди, они в глаза могут говорить одно, как раз, какой ты классный. И тут ты думаешь: «Блин, какие они все хорошие!» А с другой стороны где-то, от кого-то другого узнаешь, как тебя вчера обсуждали все и как рассказывали, какой ты...как ты плохо готовишь! – 06:42

06:43 – Дзуликі, саме наприклад, ситуація ось з шефом. Ще я бачила з такими людьми, що у очі говорять одне, а за спиною говорять друге, чи за очима. Я не можу це сказати саме за всіх німців, так як я спілкувалася саме з певною кількістю саме людей. Але з тими, з кими спілкувалася, я можу сказати, що вони все одно були дзуликі. Це саме німці. А наприклад, якщо надійні, то вони все роблять вчасно, що їх не попросиш, вони завжди все будуть робити, ну тобто, вони уже надійні. Інтелігентні, наприклад. Так як я працювала саме офіціантом, завжди такі добрі, ну показують себе, що вони дуже добрі, і подякують завжди, привітаються, ну... дуже класно – 07:24

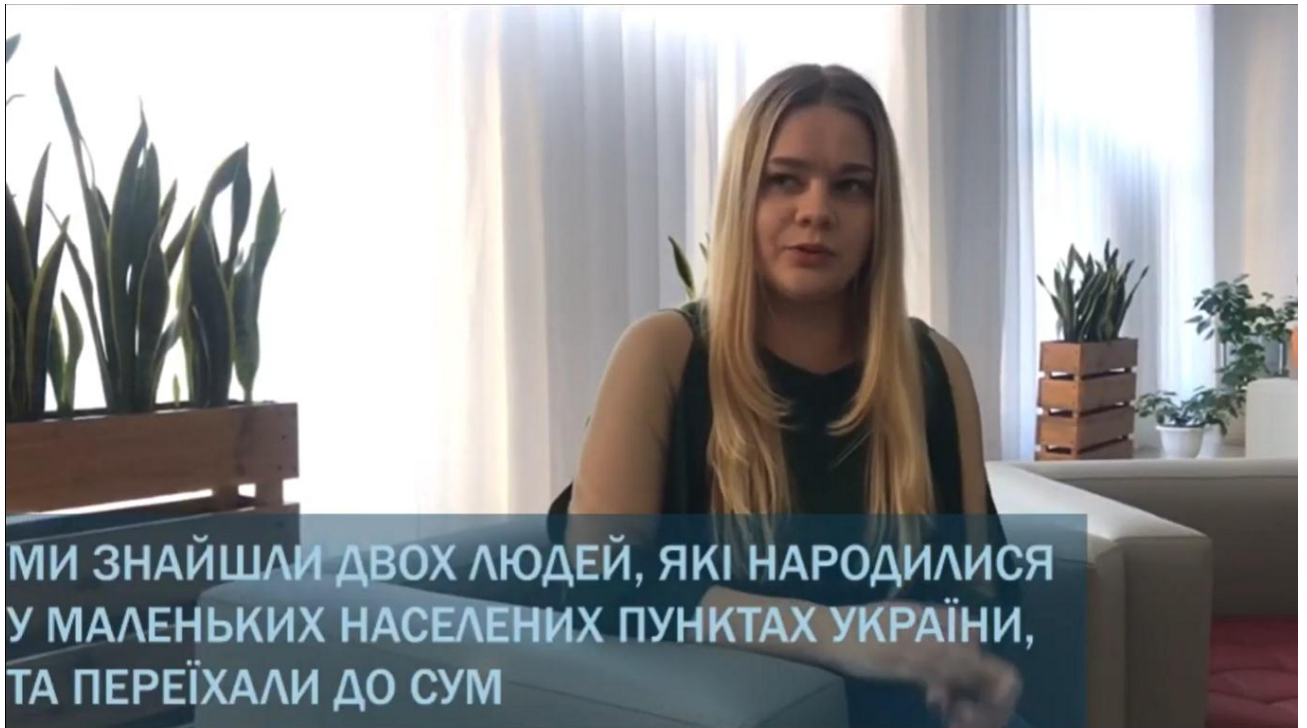
БЗ: Поради для тих, хто хоче поїхати працювати за кордон.

07:26 – Що я б порадила, хоч трішки вивчити мову. А також не боятися, бути впевненим у собі, і для першого разу, я думаю, що краще, не самому їхати. Тому що самому трохи страшно – 07:36

07:37 – Четко выбирать программу, вот быть уверенным 100%, что по программе, по которой ты едешь, или когда ты самостоятельно едешь, что это четко, у тебя не будет проблем никаких. Потому что всякие случаи есть, и очень важно, чтобы когда ты ехал, был уверен, что у тебя жилье, будут платить зарплату – 07:56

07:57 – Якщо їдете саме на роботу в Німеччину, то беріть, будь ласка, більше тепліших речей.

Відеосюжет №2 «Нашо? Суми очима інших»

Постійне посилання: <https://www.youtube.com/watch?v=IT8Q3txFFnU&t=13s>

БЗ: Ми знайшли двох людей, які народилися в маленьких населених пунктах України, та переїхали до Сум.

Про рідне село.

00:17 – Я народилася в селі Березівка Чернігівської області. Це неподалік від міста Прилуки. Населення там... Ну, зараз я точно не можу сказати, 300-400 чоловік, раніше було більше. Зараз уже багато повіїзджало з цього місця. Ну, взагалі дуже люблю свою домівку, я там виросла з дитинства, в мене багато там друзів зараз. І ще, напевно, з самого народження у мене там друзі, рідних також дуже багато, тому із задоволенням приїжджаю додому і всіх відвідую, разом відпочиваємо. Наприклад, там був Ленін, якого нещодавно розвалили і показували по ТСН. Зараз там уже його немає. У нас є і музей, і... не знаю, багато.

Ну, взагалі, село дуже цікаве, так як раніше це був район. Зараз це вже просто село невеличке, багато людей повиїзджало – 01:03

БЗ: Про рідне містечко.

01:05 – Ну, я народився в містечку Ульянівка, воно раніше так називалося, але у зв'язку з декомунізацією його перейменували на Благовіщенське. Люди це не сильно сприйняли, і в принципі, його називають так, як воно і раніше називалося. Містечко не дуже велике, там навіть десь до 30-ти тисяч населення. Більшість один одного знають. Таке з гарною природою, в принципі, приємні люди – 01:35

БЗ: Чому Суми?

01:36 – Я обрала Суми через те, що сюди не дуже далеко їхати. В Чернігові, на жаль, не було саме університету, де можна навчатися на журналіста. Неподалік це були найближчі Суми і Київ, тому вирішила спробувати в Суми. Написала творчий конкурс і сюди пройшла – 01:51

01:53 – Подавав документи у три міста: Київ, Одесу і Суми. І я насправді, у мене не було чіткого пріоритету, куди я хотів вступати, в яке місто. І коли прийшли результати, що я принципі вступив у всі міста у всі вузи, міг їхати і подавати документи, то тоді вже насправді настала така можливість, що мені обирати. Але чомусь я, навіть не знаю чому, вирішив обрати Суми, тому вступив сюди на журналіста і в принципі я про це ні разу не пожалкував – 02:32

ЗК: Щось здивувало?

02:33 – Що швидше спокійне місто. Мені це більш подобається, я не люблю дуже великі міста. То така от тіснява. Мені подобається тут. Спокійне місце, і вже дуже багато в мене є друзів і знайомих – 02:45

02:46 – Сказати, щоб щось здивувало, як наприклад, як культурний шок коли ти приїждєш в іншу країну, то такого, в принципі, не було. Я в цьому місті вже був до того, як до нього вступив. Тому нічого в принципі такого дивного... Приємне, гарне, невелике місто. Гарна природа, цікава архітектура, така, десь близько з

Російською Імперією. Це відчувається в порівнянні із центральною і західною Україною. Тому нічого дивним мені тут не видалось – 03:18

ЗК: Менталітет людей: маленькі/великі населені пункти.

03:19 – У нас в селі дуже мало людей. Ти всіх знаєш, тебе всі знають. Дуже швидко поширюються різні там чутки, дуже багато брешуть, можна так сказати. Тута навпаки, тут не так багато людей знає. Ти спілкуєшся зі своїм кругом людей, які про тебе знають і все. А там всі про тебе все знають. Тому що, ну тому, що це село. Мало людей, так звикли жити просто. По-іншому не можуть жити – 03:53

03:54 – Чим відрізняється... Мабуть, люди з більших міст вони трохи більш вільніше, і вільніше себе почувають. А люди із менших міст, містечок і можливо сіл, вони більш зашорені. І більше мені здається у них є якісь, ну, більше стереотипного мислення. От це головна відмінність, те що там люди більш мислять стереотипами. А місто це, все таки, більша цивілізація і люди там більше і відкритіше спілкуються з іншими людьми – 04:34

БЗ: Можливості у місті.

04:37 – Наприклад, я оце працювала в Глобал Білгі оператором. Знайшла досить швидко роботу, зацікавилась, влаштувалась, спробувала і мені там сподобалось. Колектив дуже хороший. Вдома? Я навіть не знаю, там немає ніякої роботи. Навіть людям постарше нема де влаштуватися – 04:55

04:56 – В першу чергу це навчання звичайно тому, що я сюди вступив, ну, в університет в першу чергу щоб навчатися. Тому, в принципі, розвиватися. Як і в принципі духовному плані, так і в фізичному. Я і тут продовжую займатись футболом, як і займався в своєму місті, тому отакі можливості – 05:19

БЗ: Повернетесь додому на ПМП?

05:19 – Постійне – ні. Це максимум вихідні, канікули, ось нещодавно була тиждень дома. Добре тому, що дуже добре коли там є друзі . Вони приїжджають, а коли там наприклад, буває приїду і немає там взагалі нікого. Або сестра хоч

приїжджає, то навіть з батьками поспілкуватися, це максимум, або до рідних з'їздити. А так взагалі немає що там робити – 05:41

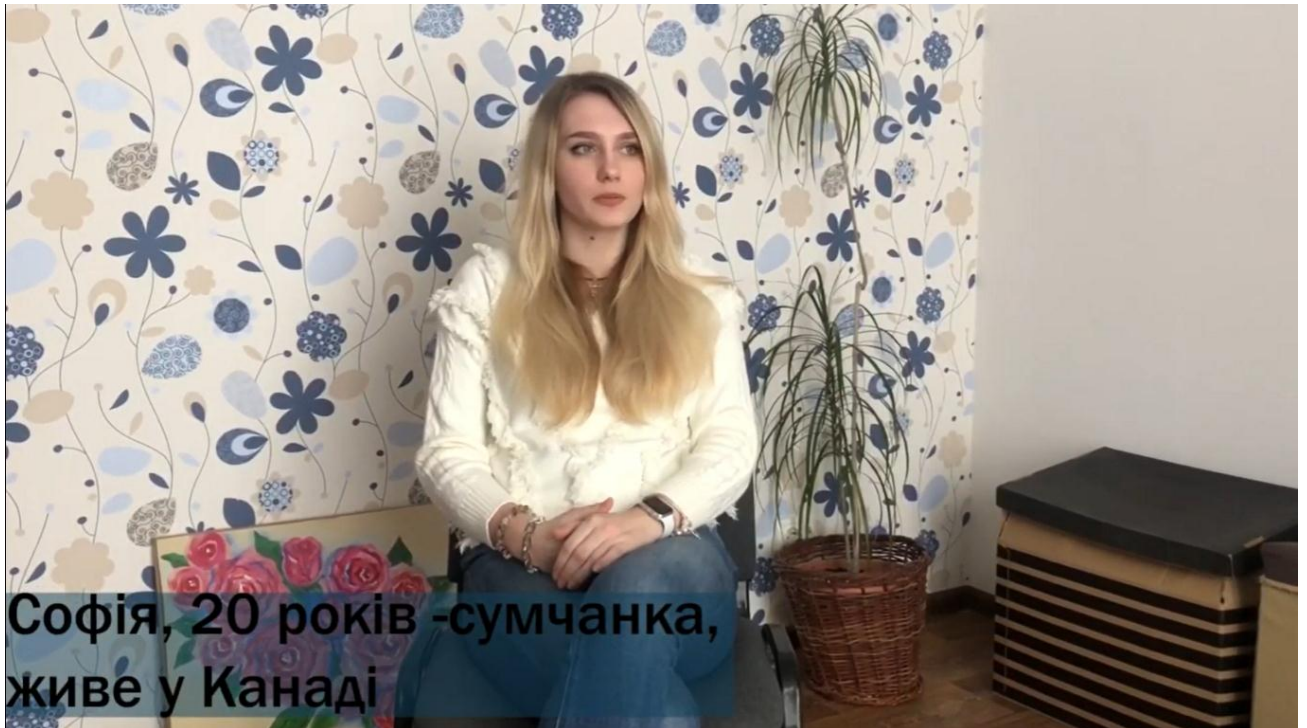
05:42 – Спочатку закінчити університет. А далі, я думаю, що буду працювати. Можливо, поїду закордон десь, ммм, в країну не зовсім близького зарубіжжя на доволі-таки тривалий термін і буду працювати десь в далекій європейській країні. А можливо, навіть не європейській – 06:07

БЗ: Думка з приводу майбутнього невеликих населених пунктів.

06:08 – Майбутнє, звісно, є, але не для мене, це точно. Якщо ти займаєшся, любиш цю роботу, ну, на землі там працюють або власне якесь, власний маленький бізнес, тоді так. А так... Думаю, що ні – 06:26

06:27 – Це досить індивідуальні випадки, тому що це залежить від людей, які там проживають, від меценатів, від влади. Якщо вони готові вкладати в це невелике містечко, розвивати його, створювати там інфраструктуру, робочі місця і щось привабливе для молоді, то, однозначно, майбутнє в таких міст є. Всі ж великі міста починалися з малого, то чому, наприклад, якесь інше невелике місто типу Ромнів не може стати іншим Чикаго?

Відеосюжет №3 «Нашо? Життя у Канаді»

Постійне посилання: <https://www.youtube.com/watch?v=OEpl9D2Ko1c&t=27s>

БЗ: Софія, 20 років. Живе в Канаді.

00:04 – Я поехала, потому что у меня там живет муж. Он учится и работает, поэтому не было выбора между там другими... Я вообще, в принципе, ничего не планировала. Просто так получилось, что как бы он живет там, и мы решили, что я тоже туда поеду. Собрали документы и в принципе все – 00:22

БЗ: Отримання візи.

00:25 – Визу было получить не тяжело. Как бы, главное – это достаточно хороший пакет документов иметь, веские доказательства того, что ты, как бы, а-ля не хочешь там остаться, что тебя здесь очень много чего держит и так далее – 00:41

БЗ: Перше враження або культурний шок.

00:44 – Живу в Торонто, меня много чего впечатлило. Там красивый центр, там очень много многоэтажек, именно таких, они все стеклянные. Как бы, более индустриальный город, все очень красиво в центре. Если отъезжать подальше, там есть, конечно, районы, которые, ну, похожие откровенно на наши Сумы. Но как бы, я ничего плохого про Сумы не говорю, я люблю Сумы, но они похожи. Как бы очень милые домики американские, там, где всегда подстрижены газончики, стоят кресла. А вот еще во всех частных домах, у них на улице там спокойно лежат там игрушки, столы все как бы. У них никто это никогда не тронет. У нас, если оставить там, допустим, стул или еще чего-нибудь, уже спустя там три часа, мне кажется, его спокойненько заберут, унесут, украдут и так далее. Там красиво, там уютно, чисто. Но, как бы, так как, не знаю, у меня не было вот такого, чтоб прям культурного шока и так далее. Я спокойно к этому отнеслась. Да, там красиво, да, это хорошо, и все – 01:57

БЗ: Адаптація.

01:59 – Я, когда приехала, я начала по тому режиму сразу жить, и все было как бы... Как обычно, минус – это то, что у тебя там мало друзей, когда ты приезжаешь. Мне вот прям очень не хватает там подружки, с которой я могу выйти на кофеек, чет поболтать и так далее. И первые дни, это недели наверное... Когда Игорь ходил на работу, я тынялась по окрестностям сама, и это было очень весело – 02:31

БЗ: Мовний бар'єр.

02:33 – До того, как я поехала в Канаду, я думала то, что я знаю английский язык. Но после того как, я туда приехала, я поняла, что я его абсолютно не знаю. Потому что там много национальностей, и у каждого свой акцент, и очень тяжело иногда бывает понять кого-то. В том числе, наверное, и меня для них. Ну, короче, язык я свой практикую только в магазине на кассе, либо когда я в кафе покупаю что, либо спокойно с тобой могут заговорить прохожие или люди, которые с

тобой стоят в лифте или встретились тебе в подъезде. Все говорят: «Как у тебя дела?», спрашивают там. Или могут спокойно типа сказать: «Ой, мне нравится, там, твоя рубашка или, там, твоя обувь». Как бы, чего у нас, че у нас воспринимается как дикость – 03:21

БЗ: Менталітет.

03:24 – Люди намного вежливей, вот прям не знаю, очень сильно это как бы видно сразу. Тебе все улыбаются, все с тобой здороваются, спрашивают, как у тебя дела там. Ну, это все как бы нормой является. У них даже, они типа когда продавщицы там спрашивают тоже, как у тебя дела, некоторые даже на это не отвечают, потому что у них уже это, как приветствие. То есть узнать, как человек себя чувствует и так далее. У нас в Украине такого не встретишь, тебе, блин, ты ответишь спасибо, а тете на это, на тебя посмотрят ото, как не знаю на кого. Потом там еще, вот то, что не обращают внимание на то, как ты одет и так далее. Че еще? Про канадцев! Там канадцев самих, как бы, не так много, потому что там в Торонто именно типа мультикультурный город и там очень много людей всяких вот приезжих. Там, наверное, большая часть приезжих, поэтому как бы так сказать про канадцев не могу. А по поводу всех то, что заметно, реально они как бы переживают за тебя, вроде бы как. Не знаю, может быть, это с какой-то стороны и лесть. В том плане, что они привыкли просто так делать, но если сравнивать там отношение к тебе и здесь отношение к тебе, оно просто как небо и земля – 04:44

БЗ: Люди без постійного місця проживання.

04:47 – Это очень много, как бы вот, бомжей. Может, это в центре так, не знаю, но я встречала очень много. И именно они шизанутые какие-то. Ну, то есть, они могут кричать там. Они, как бы, не алкоголики, они наркоманы. И поэтому у них бывают всякие психические неполадки. Как бы, вот эти вот все без определенного места жительства. Очень много людей молодых, которые ну там

парням лет по 30, по 25. Я видела вообще мальчика одного, который сидел типа попрошайничал ему было наверное лет 15 или 16. Ну, короче, люди, которые не хотят работать. Вот и все. И они, как бы, им платится пособие за то, что они бомжи. Они, плюс, при этом сидят у тебя повыпрашивают. Ну, типа ходят. Они вот у нас бомжи – сели и сидят. Ну там тоже есть такие, вот по поводу них – золотые люди, пусть сидят, никого не трогают, все отлично. Но есть такие, которые к тебе подходят и типа: «Дайте мне денег, дайте мне денег!». Ну, как бы, не знаю. Я не считаю это нормой, мне некомфортно когда ко мне так подходят. И помню, когда-то мы поднимались по ступенькам, тут эскалатор идет вниз и рядом ступеньки. И бомж один сел прямо вот возле входа, возле спуска. И пока мы поднялись по ступенькам, ему кинули там ну долларов семь-десять. То есть, а прошло где-то, ну секунд 30. Я думаю: «Блин, если они зарабатывают по десять долларов за 30 секунд, то сколько у них заработок получается за день?». В общем я ехала домой после работы. И зашел парень, ну ему, лет наверное было так 28. И он обдолбанный, просто я не знаю как. Он конечно же, сел возле меня. И он всю дорогу дергался и кричал на весь автобус. Мне было так стремно, что я даже боялась доставать телефон. То есть, как бы такое. Но он именно не в адеквате был. Ну, и все сидят вот так... Ну, все окей, все нормально. И такое ну как бы достаточно часто там бывает – 07:04

БЗ: Рівень життя.

07:06 – В любом случае там уровень жизни намного лучше, чем в Украине. Средняя зарплата, ну, мне кажется, я не буду утверждать точно я не знаю. Ну, где-то получается 2500 наверное, в месяц. Это если ты работаешь на нормальной работе. Может быть у кого-то две, у кого-то три. Это в зависимости от должности и так далее. Но, там очень дорогое жилье. Что снимать, что покупать. Покупать там вообще стоит там миллионы и так далее. А снимать, ну там в месяц, как бы беисменты будут стоить где-то примерно 1000 долларов в месяц. Там вот эти вот,

ммм, цокольные этажи в домах, когда ты живешь с какой-то семьей и типа... Якобы отдельно, но якобы и с ними. Ты у них снимаешь. Если снимать квартиру, то это уже идет от, наверное, ну если не так чтобы там совсем где-то далеко. Где-то ну, от 1500 до смотря какая квартира. Если это конда, вот эти вот с большими окнами там вообще дорого получается. Если это обычно... Ну, мы снимаем за 1800 долларов в месяц. Но мы живем в центре, достаточно близко. Ну как близко, 15 минут нам на метро ехать до самого центра. Это считается близко. Если снимать подальше там будет дешевле в любом случае. Как бы, но я считаю, что снимать подальше, это тогда когда у тебя есть машина. Машину там тоже легко купить. Это все реально, как бы, но там дорогая страховка на машину. Как бы если вас два человека, допустим, то это все вполне возможно. По поводу цен на продукты, вот мы на выходных, допустим, ходить покупать продукты на неделю. И мы берем вот такую как бы здоровую сумку, большую, наполняем ее доверху. Не то что ты там смотришь, ой это я могу взять, а это я не могу взять. Мы берем полностью все что мы захотим. Набираем еды просто кучу! И в неделю у нас получается это где-то от 70-ти до там, 100 долларов. Ну как бы, это вполне реально, нормально питаться и платить за жилье. Вот и все. Не, ну можно еще иногда выходить как бы, гулять в кафе. Там цены, допустим, один дринок будет стоить где-то долларов шесть. Ну это средняя такая цена. Ну и блюда там в зависимости тоже от блюд. Ну как бы вполне это все реально. Если два человека, то это вообще ну как бы можно спокойно жить и еще откладывать деньги. А если один, то придется конечно немножко напрячься. Но жить нормально можно всегда. И еще приколы в том, чтобы нормально жить, нужно там постоянно работать как бы. Но это, в принципе, почти везде так – 10:00

БЗ: Алкоголь.

10:03 – Алкоголь не продается в супермаркетах, не продается ни в каких магазинах, кроме «LCBO». «LCBO» – это магазин в котором конкретно продается

вот именно алкоголь и все, больше там ничего не продается. И тебе чтобы, вот ты там не можешь идти по там, покупать себе продукты и такой: «Ааа, возьму ка я себе банку сидра, или вина!». Тебе нужно именно ехать в это «LCBO» и там себе покупать. На всех праздниках, как бы, магазины типа закрыты. И вот по городу там много этих «LCBO» и у каждого разное расписание. То есть ты еще должен смотреть там, че как, чтобы успеть купить. И всегда спрашивают паспорт. И паспорт спрашивают, вот если заходят два человека, то паспорт спрашивают и у тебя и у человека который с тобой зашел. У нас была такая ситуация, что я зашла с Игорем, хотели купить сидра там или че-то такого, не помню. И у меня не было паспорта, у него был. И он говорит типа: «Давайте я просто пробью, ну типа как будто бы это я покупаю и все». А я как бы стою там рядом. А продавщица такая отвечает: «Нет, ну я же видела, что эта девушка типа держала банку в руках. Типа я не могу вам продать». И все, как бы, она нам ничего не продала – 11:15

БЗ: Работа.

11:16 – Есть сайт, «Гарантовка» называется. И там выставляются все вакансии, которые ну типа якобы для наших. Ну наши и пишут. Там все так и сидят. Там можно найти работу, но если у тебя нет рабочей визы и достаточного знания английского языка, на нормальную работу вы можете не надеяться. То есть, типа для мужчин это стройка, потом эти драйвера... Как бы тоже, я ходила на клининг, была там два дня. Ну, больше надеюсь, туда не пойду. Как бы, просто смотря, во первых, к кому ты попадешь. Во вторых, ну не знаю, как типа многие, в основном там работают бабушки. Я не знаю вообще че там бабушки делают в Канаде, приезжают, ну наши. Но они там как бы, нормально к этому относятся. Мне не особо было комфортно. Ну, как бы, я работала в паре, поэтому там попылесосила, че-то там кровать застелила, а ванную там, туалет мыли вот эти вот девушки, которые были со мной. Но, я думала просто, что после второго дня мне уже

скажут мыть ванную тоже, поэтому я решила туда больше не приходить. И короче, там я проработала два дня, но как бы, вообще на самом деле, это тяжелая работа, это грязная работа. И не знаю, мне противно просто. Короче, потом я работала на констракшене, ну а-ля стройка типа. Мы делали ремонты в квартирах. Парни занимались там этим монтажем, демонтажем, я не знаю короче, как это все называется. Я туда не влазила. Более такими мужскими работами, тоже плитку, а-ля ванную устанавливали, там туалеты и все такое. А мы красили стены, красили двери, красили эти бейсборды внизу, потом потоллки. Короче, красили все шо можно: подоконники. Работа, ну физически конечно, это тоже тяжеловато. Особенно в первые дни потому, то ты не останавливаешься – ты постоянно типа в движении, че-то делаешь. Тяжелые там и вот эти ведра с красками тягаешь, еще там че-то. Но по факту, работа нормальная. Нормальная потому, что тебя как бы никто не трогает. У тебя есть там какой-то определенное задание, че тебе надо сделать и ты его выполняешь. Но я там проработала месяца три, потом там пошли неполадки в коллективе. После этого я нигде не работала и потом устроилась официанткой в русский банкет-холл. Нормальная работа, в принципе, как бы как у нас почти что. Ну, почти что. Минус в том, то что нас работает два официанта что на 25 человек, что на 195 человек. То есть, как бы, когда много людей и два официанта, то это как бы немного тяжеловато. Потому, что идет пять основных блюд, плюс там два раза меняем тарелки. В общем, бегать придется, ну, приходится. И минус в том, что там вообще абсолютно не нормированный график. В том плане, то что, я прихожу, допустим на 9 утра и ухожу оттуда там в два-три ночи. А бывает, был один раз то, что два выходных – субботу, воскресенье, я отработала 40 часов. Ну, то есть, как бы это норма, которая рассчитана на неделю, но так получилось, то что типа было очень... Ну короче, было очень много людей, и некому было, мы бы просто не успели, если бы мы не делали. Но мне нравится это в плане того, что там как бы, во первых,

чаевые. Тоже зависит от людей, некоторые могут дать пять баксов, а некоторые, 150. Это такое, день ото дня. Потом мне нравится, то там можно кушать и пить. И, в принципе, это наверное все плюсы. А, еще то что я домой потом кучи еды ношу, вот! И мне не приходится ни готовить, ни покупать еду потому, что я ухожу постоянно с большими сумками – 15:24

БЗ: Розваги.

15:26 – Я была на Ниагаре – на Ниагарском водопаде. Мы были там вечером, когда там был салют... Ну конечно, там очень красиво, это такое, ну то что на фотках мы видим, это совсем по другому ощущается, когда ты там. И это все как бы почувствуешь. Он огромный, как сказать, могущественный... Ну короче, круто, всем советую туда съездить, хоть когда-нибудь посмотреть на это. Рядом возле Ниагарского водопада там а-ля такой мини Лас-Вегас: всякие аттракционы, там казино и так далее. Ну очень прикольно, очень красиво. Если есть возможность, то я бы поехала. Потом я еще была, поднимались мы на Си-Эн Тауэр. Там есть ресторан, который крутится и ты смотришь это, вот это вот телебашня, телевышка... Ну короче, с которой крутится ресторан и ты видишь весь город, как бы, ну с высоты птичьего полета, не знаю как сказать. Мы тоже туда ходили вечером, это тоже очень красиво, и блюда вкусные, конечно же, но маленькие порции и дорого стоят. Но там, как бы тоже, как сказать, место которое я бы посоветовала туда сходить. Хотя бы один раз, чтобы вот посмотреть на вот это все с высокока: как там построены улицы, вот это все в огнях – красота. Потом мы были еще в этом, в Аквариуме. Там есть такой тоннель большой и ты по нему как бы едешь, и ты полностью в рыбах. Ну ты полностью как бы окружен вот этим вот большим аквариумом, там где плавают скаты, акулы, то есть куча разных видов. Там всякие светящиеся крабы, ну это все еще сделано в такой форме, то что типа и загадки есть, и еще че-то. Тоже очень прикольно, что для детей это будет очень интересно, что для взрослых посмотреть. Потом мы еще

были в Вандерленде – это американские горки. Вот это вот произвело на меня наиболее такое запоминающее впечатление. Потому, что там было стремно! Там вот горки всякие с вот этими вот петлями, или там с обрывом в 90 градусов. И там как бы, ты, мне кажется, такой полон эмоций после этого выходишь. Но мы под конец попали конечно под дождь, но все равно, это было очень круто, очень весело ну и очень стремно изначально. Но потом я не хотела оттуда уезжать, я хочу туда приехать еще раз, и еще раз, и еще-еще раз! Ну, в общем, мне там очень понравилось. Это наиболее запоминающееся место. Вообще, мы еще были много где, но я просто шас так уже не вспомню... – 18:17

БЗ: Поради для тих, хто прагне відвідати Канаду.

18:20 – Учить английский язык, в первую очередь. Потому, что вам будет легче потом устроиться на работу, когда вы потерялись – найти дорогу, ну короче, будет легче там жить. Потом, настраиваться на то, что вам придется работать. Ну как, не в любом случае конечно, но зачастую как бы, так и есть. Те которые приезжают обычно им приходится ходить на работы. И может быть иногда не на самые лучшие, не те, о которых они мечтают. Это все как бы реалии жизни. Потом, что еще, как бы то, что с многими людьми вы перестанете общаться, с кем вы общались там, допустим, в своей стране. Постоянно там виделись. Когда вы уезжаете куда-то, то зачастую получают что многие так, а-ля отсеиваются. Но как бы это не мешает вам найти там новых друзей. В общем, готовым быть к тому что еще жизнь станет более самостоятельная и, я думаю, это все – 19:21

ВИСНОВКИ

Смартфонна журналістика (також використовується термін «мобільна журналістика», скорочено «тоґо») – це використання функціоналу смартфона для фото- і відеозйомки, запису звуку, редагування та публікації журналістських матеріалів.

Наразі смартфонна журналістика стала популярною в багатьох українських та зарубіжних засобах масової комунікації. Ми проаналізували кілька прикладів такої журналістики. Серед них роботи журналіста ВВС Д. Шоу, який використовує камеру телефону для створення сюжетів. Загалом медійники з ВВС широко практикують зйомки на телефон, деколи навіть без використання петличок. Це зумовлено тим, що під час пошуку оперативної інформації, не завжди з собою є професійна техніка. Також, проаналізувавши контент україномовних інтернет-видань «Радіо Свобода» та «The Village», ми виявили низку публікацій, що містять смартфонні фото і відео. Журналісти цих медіа також активно використовують контент, відзнятий іншими інтернет-користувачами.

Щоб продемонструвати конкуренті можливості смартфонної журналістики, а також роботу деяких інструментів, ми створили три відеосюжети, об'єднавши їх у цикл «Нашо?»: «Нашо? Життя у Німеччині», «Нашо? Суми очима інших», «Нашо? Життя в Канаді». У циклі висвітлюються соціальні питання, а саме досвід роботи й життя української молоді за кордоном, а також досвід внутрішньої міграції в Україні. Загальна тривалість сюжетів – 34 хв 31 с.

Під час створення інформаційного продукту ми використовували телефон моделі Apple iPhone 7. Монтаж здійснювали в програмі «Adobe Premiere Pro». Тож для створення відеосюжетів знадобилась звичайна камера телефону та професійна програма. Відео опубліковані на Youtube-каналі інформаційного

проєкту «ЧаСум», створеного студентами спеціальності «Журналістика» СумДУ, що висвітлює соціальні проблеми міста Суми та області.